

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์ภาวะวิกฤตเศรษฐกิจทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของโลกในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง กฎหมาย วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีส่งผลกระทบต่อสภาพสังคม ชีวิตความเป็นอยู่และวิถีชีวิตของคนไทยทุกคนแล้ว ประเทศไทยยังต้องปรับ และปฏิรูประบบการทำงานใหม่สำหรับการบริหารงานในภาครัฐนั้น รัฐบาลมีการปฏิรูประบบราชการ และออกพระราชบัญญัติระเบียบการบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 5) ทำให้หน่วยงานราชการต้องปรับกลยุทธ์การบริหารจัดการแนวใหม่และมียุทธศาสตร์การพัฒนาระบบราชการไทย โดยมีเป้าหมายเร่งพัฒนาคุณภาพการทำงานของข้าราชการ โดยยึดแนวคิดหลักในการออกแบบระบบบริหารบุคคล เน้นคนที่มีคุณภาพได้ทำงานที่เหมาะสมและได้รับค่าตอบแทนที่เป็นธรรม ส่วนการปฏิรูประบบสุขภาพนั้นเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพของตนเอง เน้นการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคมมากกว่าการรักษาโรค ในขณะที่เดียวกันต้องปรับปรุงการบริการให้มีคุณภาพ และประสิทธิภาพมากขึ้น (ปริดา แด้อารักษ์, 2542: 35)

องค์การพยาบาลเป็นองค์การทางสุขภาพที่มีความสำคัญ ในการให้บริการด้านสุขภาพแก่ประชาชน เนื่องจากพยาบาลมีจำนวนมากที่สุดในทีมสุขภาพและใกล้ชิดกับผู้รับบริการมากที่สุด พยาบาลจึงเป็นบุคลากรทางสุขภาพที่มีความสำคัญมากที่สุดในทีมสุขภาพที่ให้การดูแลผู้ป่วย ซึ่งยึดหลักการให้บริการแบบองค์รวมครอบคลุมทั้งด้านการส่งเสริม การรักษาพยาบาล การป้องกันโรค และการฟื้นฟูสภาพ ให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดี และต้องรับผิดชอบในการติดต่อประสานงานกับบุคลากรทั้งภายในและภายนอกทีมสุขภาพ จะเห็นได้ว่าพยาบาลเป็นผู้ที่ต้องสัมผัสใกล้ชิดกับผู้รับบริการ และต้องอยู่กับงานบริการทางสุขภาพมาก จึงเป็นผู้ที่สามารถสร้างสรรค์คุณภาพและความเจริญก้าวหน้าได้อย่างดีที่สุด ถือได้ว่าพยาบาลเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่นำไปสู่การปฏิรูประบบสุขภาพที่พึงประสงค์ คือ ให้ประชาชนมีหลักประกันสุขภาพได้รับบริการที่เท่าเทียมและทั่วถึงกัน ดังนั้นพยาบาลจึงต้องปรับเปลี่ยนทัศนคติและค่านิยมการทำงาน รวมทั้งต้องปรับปรุงวิธีปฏิบัติงานให้เป็นบริการที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพได้ตามที่หน่วยงานกำหนดด้วย

สำหรับโรงพยาบาลของรัฐมีภารกิจในการให้มีการบริการทางสุขภาพ แก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งเน้นการให้บริการแก่ประชาชนให้ได้รับความสะดวกรวดเร็ว และเป็นบริการที่ดีทางสุขภาพ ซึ่งมีประชาชนมาใช้บริการเป็นจำนวนมาก เพื่อให้โรงพยาบาลของรัฐสามารถให้การให้บริการที่มีคุณภาพ

และได้มาตรฐาน มีแนวทางการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลกระทรวงสาธารณสุข จึงกำหนดให้ทุกโรงพยาบาลของรัฐต้องเข้าสู่ระบบการรับรองคุณภาพ (กระทรวงสาธารณสุข, 2543) และผ่านการรับรองเป็นโรงพยาบาลคุณภาพตามมาตรฐาน HA (Hospital Accreditation) ดังนั้น โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่งจึงต้องมีระบบประกันคุณภาพการพยาบาลเพื่อการรับรองคุณภาพการพยาบาล โดยมุ่งเน้นมีการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้ผู้รับบริการได้รับการบริการที่ดีมีคุณภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน อาจกล่าวได้ว่า คุณภาพของบริการพยาบาลจะต้องอยู่ในลักษณะของ “ถูกใจผู้รับ พอใจผู้ให้ สบายใจผู้บริหาร”

โดยที่พยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลของรัฐ มีการปฏิบัติงานที่หลากหลายเพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล โดยจะต้องมีบทบาททั้งด้านบริการ ด้านวิชาการ ด้านวิจัยและต้องทำงานร่วมกับสหสาขาวิชาชีพ แล้วยังมีบทบาทสำคัญในการช่วยนำองค์การไปสู่เป้าหมายด้วย ดังนั้นการที่พยาบาลวิชาชีพต้องปฏิบัติตามนโยบายใหม่ ๆ ภายใต้การเปลี่ยนแปลงที่มีมาอย่างต่อเนื่องอยู่ทุกขณะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลังจากที่รัฐบาลประกาศใช้นโยบายประกันสุขภาพถ้วนหน้า 30 บาท รักษาทุกโรคเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2545 ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ และหันมาใช้บริการโรงพยาบาลของรัฐเพิ่มมากขึ้น ทำให้ภาระหน้าที่ และความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นจากเดิมทำให้พยาบาลต้องมีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องโดยต้องมีการศึกษาหาความรู้ พัฒนาตนเองให้มีความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานหลาย ๆ ด้านทำให้ภาระงานของพยาบาลเพิ่มมากขึ้น ในขณะที่จำนวนพยาบาลและเจ้าหน้าที่ไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ส่งผลให้พยาบาลวิชาชีพส่วนหนึ่งเกิดความเหน็ดเหนื่อยต่อการทำงาน มีความเหนื่อยล้า เบื่อหน่าย ขาดความกระตือรือร้นในการทำงาน มีความเครียด และไม่พึงพอใจในการทำงาน จนกระทั่งลาออกในที่สุด จากการศึกษาถึงสาเหตุการลาออกของบุคลากรวิชาชีพทางการพยาบาลพบว่า สาเหตุสำคัญที่พยาบาลลาออกจางานหรือเปลี่ยนงานเนื่องจากความไม่พึงพอใจในงาน โดยให้เหตุผลว่าขาดความก้าวหน้าในงาน ขาดความสำเร็จในงาน และขาดการได้รับความนับถือ ส่วนเงินเดือน และค่าตอบแทนก็มีอัตราน้อยกว่าบุคลากรในทีมสุขภาพอื่น ๆ (จารุพร แสงเป่า, 2542) ภาระงานมีเพิ่มมากขึ้นในขณะที่อัตรากำลังคนยังคงเดิม และค่าตอบแทนน้อย (มาริษา สมบัติบุรณ์ และคณะ, 2546) ขาดการสนับสนุนความก้าวหน้าในงาน และขาดความสำเร็จในงาน (Gattiker and Larwood, 1986) ลักษณะงานมีความเครียดสูง (Judkin and Ingram, 2002) เหตุผลดังกล่าว เหล่านี้ล้วนส่งผลเกิดเป็นทัศนคติที่ไม่ดีต่อการปฏิบัติงาน จึงทำให้พยาบาลเกิดอาการเฉื่อยชา ท้อแท้ ไม่รับผิดชอบและไม่อยากทำงาน ทำให้ประสิทธิภาพของงานลดลง นำมาซึ่งความคิดที่อยากออกจากงาน และหนีออกจากวิชาชีพด้วยการลาออก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าชีวิตการทำงานของพยาบาลวิชาชีพยังไม่ประสบผลสำเร็จในการทำงาน ซึ่งผลที่เกิดตามมาคือ เกิดผลเสียต่อหน่วยงานที่ต้องมีการคัดเลือก และให้การพัฒนา

พยาบาลคนใหม่ ทำให้สิ้นเปลืองเวลาและสูญเสียงบประมาณโดยเปล่าประโยชน์ ในทางตรงกันข้ามหากพยาบาลสามารถปรับเปลี่ยนตัวเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และยอมรับสิ่งใหม่ ๆ มีการตื่นตัวอยู่เสมอ พัฒนาดตนเองให้มีความรู้มีความสามารถ และมีทักษะในการปฏิบัติงานก็จะช่วยพัฒนางานให้มีคุณภาพท่ามกลางการเปลี่ยนแปลง ซึ่งส่งผลให้ทำงานได้อย่างมีความสุข มีการทุ่มเทในการปฏิบัติงานมากขึ้น เป็นที่ยอมรับของเพื่อนร่วมงานและผู้บังคับบัญชา ได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง และมีความพึงพอใจในการทำงาน หากพยาบาลรับรู้ในสิ่งเหล่านี้ก็จะส่งผลให้พยาบาลมีความรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จในวิชาชีพ

ความสำเร็จในวิชาชีพเป็นการรับรู้ของบุคคลที่มีต่อการทำงาน และส่งผลต่อพฤติกรรมการทำงานซึ่งเป็นผลบวกทางด้านจิตใจ และเป็นสิ่งปรารถนาสำคัญของผู้ปฏิบัติงานทุกคน เพราะช่วยตอบสนองความต้องการของบุคคลอันส่งผลให้บุคคลรับรู้ถึงความสำเร็จในวิชาชีพ เมื่อบุคคลรับรู้ถึงความสำเร็จในวิชาชีพของตน จะทำให้มีความสุขในการทำงาน ทำงานด้วยความเต็มใจ ตั้งใจทำงาน เพียรพยายาม และทุ่มเทแรงกายแรงใจในการปฏิบัติงาน ภูมิใจในวิชาชีพ ปฏิบัติงานอยู่กับองค์กรด้วยความสมัครใจ เป็นการธำรงรักษานุเคราะห์และผลประโยชน์ขององค์กรด้วย ในทางตรงกันข้ามหากบุคคลรู้สึกว่าจะตนเองไม่ประสบความสำเร็จในวิชาชีพจะทำให้ ไม่มีความสุขในการทำงาน ขาดความตั้งใจในการทำงาน ทำงานแบบขอไปที และไม่ยอมอยู่ในองค์กร ซึ่งองค์กรใดมีบุคคลประเภทนี้มากจะทำให้องค์กรนั้นพัฒนาไปสู่ความสำเร็จได้ยาก กล่าวอีกนัยหนึ่งคือความสำเร็จในวิชาชีพของบุคคล ส่งผลต่อความสำเร็จขององค์กร และความสำเร็จขององค์กรส่งผลต่อความสำเร็จของประเทศชาติ ดังนั้นการธำรงรักษานุเคราะห์จึงเท่ากับเป็นการรักษาผลประโยชน์ขององค์กร และของชาติด้วย (ปาริชาติ รัตนราช, 2544)

ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาล เป็นพลังสำคัญที่พยาบาลวิชาชีพทุกคนปรารถนา และพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต (พวงรัตน์ บุญญาบุรุษ, 2546) การที่พยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพมุ่งมั่นตั้งใจทำงานอย่างมีเป้าหมาย ปรับปรุง และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องจะทำให้ได้ผลผลิตทางการพยาบาลมีคุณภาพ เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้รับบริการ และบุคคลรอบข้าง ส่งผลให้เกิดความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การงาน และได้รับค่าตอบแทนสูงขึ้น ทำให้พยาบาลเกิดความพึงพอใจในวิชาชีพ มีความสุขในการทำงาน และคงอยู่ในวิชาชีพ ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและรู้สึกว่าจะตนเองประสบความสำเร็จในวิชาชีพ (Gattiker and Larwood, 1988; Judge et al, 1995) หากพยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติไม่ดีต่อการปฏิบัติงาน จะส่งผลให้มีพฤติกรรมปฏิบัติงานแบบเฉื่อยชา ท้อแท้ ไม่มีความรับผิดชอบ ไม่อยากทำงานรวมถึงการนำมซึ่งความคิดที่จะลาออกจางาน หรือ โอนย้ายไป ก่อให้เกิดความล้มเหลวในตนเอง ซึ่งจะมีอิทธิพลต่อความรู้สึกประสบความสำเร็จในวิชาชีพ ซึ่งองค์ประกอบความสำเร็จในวิชาชีพประกอบด้วย ด้านการทำงาน ด้านความสัมพันธ์

ระหว่างบุคคล ด้านการเงิน และด้านความก้าวหน้าในงาน (Gattiker and Larwood, 1986., Aryee et al, 1994) และด้านความพึงพอใจในวิชาชีพ)

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพ ทั้งใน และต่างประเทศพบว่า มีผู้นำแนวคิดความสำเร็จในวิชาชีพของ Gattiker and Larwood (1986) มาใช้ศึกษาในผู้บริหารสตรีในธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จในอาชีพของผู้บริหาร คือรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้บริหารสตรี รองลงมาคือบรรยากาศองค์การ ความผูกพันในอาชีพ แรงจูงใจ ใฝ่สัมฤทธิ์ (นวลฉวี ประเสริฐสุข, 2542) สำหรับการศึกษาความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลนั้น ได้มีการศึกษาในพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาล จังหวัดอุบลราชธานีพบว่า ตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในอาชีพของพยาบาลวิชาชีพคือ การสนับสนุนทางสังคม ทัศนคติต่ออาชีพ พยาบาล ความพึงพอใจในชีวิตสมรส และความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ (ปาริชาติ รัตนราช, 2544) สภาพสมรส ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย (เพ็ญจันทร์ เมตุลา, 2544., นกคณ คำเต็ม, 2545) ส่วนภาวะผู้นำ และการสนับสนุนจากองค์การ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย (เพ็ญจันทร์ เมตุลา, 2544) ความสามารถเผชิญ และฝ่าฟันอุปสรรค และการสนับสนุนจากครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย (นกคณ คำเต็ม, 2545) การเห็นคุณค่าในตนเอง และการมีเครือข่ายความร่วมมือมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย สำหรับปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า สถานภาพสมรส มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย ส่วนระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงานไม่มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของหัวหน้าหอผู้ป่วย (นฤมล ปั่นลี, 2545) ส่วนผลการศึกษาในโรงพยาบาลรัฐกรุงเทพมหานคร พบว่า ความสำเร็จของพยาบาลวิชาชีพอยู่ในระดับสูง และปัจจัยส่วนบุคคลด้านประสบการณ์การทำงานมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ และตัวแปรที่สามารถร่วมกันพยากรณ์ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วยความผูกพันในวิชาชีพ และการมีแหล่งประโยชน์ทางสังคม (เปรมฤดี ปองมงคล, 2546) สำหรับผลการศึกษาความสำเร็จในวิชาชีพตามแนวคิดของ Aryee et al. (1994) พบว่า ความสำเร็จของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยของรัฐอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และการสนับสนุนจากองค์การ มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ (พัทธภรณ์ จินกุล, 2547)

อย่างไรก็ตามยังไม่มีการศึกษาตัวประกอบความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาล ในบริบทพยาบาลไทย ซึ่งอาจจะแตกต่างจากตัวประกอบความสำเร็จในวิชาชีพตามแนวคิดของประเทศตะวันตก อันเนื่องมาจากความแตกต่างทางวัฒนธรรม ซึ่งวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อค่านิยม มีผลต่อทัศนคติและต่อพฤติกรรม (Stress and Black, 1994: 50) หรืออีกนัยหนึ่งถ้าบุคคลมีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ย่อมมี

พฤติกรรมการทำงานที่แตกต่างกัน ซึ่งจะนำไปสู่ความสำเร็จในวิชาชีพที่แตกต่างกัน จากผล การศึกษาดังกล่าวจึงเป็นที่น่าสนใจว่า ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลของรัฐ จะประกอบไปด้วยตัวประกอบใดบ้าง ดังนั้นผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการ ศึกษา เพื่อให้ได้ตัวประกอบของความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลของรัฐ ว่า จะประกอบด้วยอะไรบ้าง เพื่อเป็นแนวทางให้พยาบาลวิชาชีพได้รับรู้ถึงความสำเร็จในวิชาชีพ ซึ่ง นำไปสู่การบริหารงาน และการบริหารทรัพยากรมนุษย์ให้มีความยึดมั่นผูกพันในหน่วยงาน มีการ คงอยู่ในหน่วยงาน กระทำภารกิจต่าง ๆ ในห้องปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายได้อย่างมี ประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

ปัญหาการวิจัย

1. ตัวแปรของการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลของรัฐ จัดกลุ่ม กันเป็นอย่างไร
2. การรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลของรัฐ ประกอบด้วยตัวแปร ใดบ้าง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาตัวแปรของการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลของรัฐ
2. เพื่อศึกษาตัวประกอบการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลของรัฐ

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากร ที่ใช้ในการวิจัย คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ ที่มีประสบการณ์การทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ซึ่งเป็นโรงพยาบาลของรัฐที่มีจำนวนเตียงตั้งแต่ 500 เตียงขึ้นไป สังกัดในกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติและกรุงเทพมหานคร
2. ตัวแปร ที่ใช้ในการศึกษาตัวประกอบความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาล ของรัฐ เป็นตัวแปรที่อธิบายเกี่ยวกับความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ ซึ่งได้จากการทบทวน วรรณกรรม และศึกษานำร่องโดยการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาล

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจของพยาบาลวิชาชีพเกี่ยวกับประสบการณ์ในการทำงานว่าตนเองมีความสุขในงานที่ปฏิบัติ ผลงานเป็นที่ยอมรับ ได้รับความร่วมมือจากผู้บริหาร และผู้ร่วมงาน สามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลง ได้รับการขึ้นเงินเดือนอย่างเป็นธรรม รวมทั้งได้เลื่อนระดับหรือการเลื่อนตำแหน่งในงานที่สูงขึ้น ซึ่งความสำเร็จในวิชาชีพนั้นวัดได้จาก แบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวคิดของ Gattiker and Larwood (1986), Cockrum (1989), Gardner et al (1992), Keyes et al (1994), Hutchinson (1996), York (1998), O' Shea et al (1999), Shakoor (2000), Laborde and Lee (2000), Casto (2002), Mason (2004), Curt (2005), Shirey (2005) และสภาการพยาบาล (2548) ร่วมกับการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางการพยาบาลพบว่า ตัวประกอบเบื้องต้นของการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้คือ

1. **ด้านการทำงาน** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรับรู้ถึงผลการปฏิบัติงานว่าได้ทำงานที่ชอบ มีความสุขในการทำงาน บรรยากาศการทำงานดี ผู้บังคับบัญชามอบหมายให้รับผิดชอบงานมากขึ้น ผลการทำงานเป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน อีกทั้งเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและองค์กร

2. **ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรู้ว่าตนเองมีสัมพันธ์ภาพที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ผู้ร่วมงานเต็มใจให้ความช่วยเหลือในการทำงาน มีเครือข่ายกว้างขวางสามารถติดต่อสื่อสารกับบุคคลสำคัญทั้งภายใน และภายนอกวิชาชีพ

3. **ด้านการเงิน** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรู้ว่าตนได้รับเงินเดือนเหมาะสม ได้รับค่าตอบแทนเป็นธรรม เมื่อเปรียบเทียบกับงานที่ปฏิบัติ และเมื่อเปรียบเทียบกับเพื่อนร่วมงานระดับเดียวกัน

4. **ด้านโอกาสความก้าวหน้าในงาน** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรู้ว่าตนได้ทำงานในตำแหน่งที่เหมาะสม มีความพึงพอใจกับตำแหน่งที่ได้รับ มีโอกาสได้รับการสนับสนุนให้เลื่อนขั้นหรือตำแหน่งที่สูงขึ้น รวมทั้งได้ก้าวสู่เป้าหมายการทำงานวิชาชีพในเวลาที่กำหนด

5. **ด้านคุณลักษณะของบุคคล** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรู้ว่าตนเองสามารถสามารถปรับตัวให้ทันการเปลี่ยนแปลง มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ในการทำงาน มีกำลังใจในการทำงาน รับรู้อารมณ์ของตนเองและผู้อื่น รวมทั้งสามารถจัดการกับอารมณ์ตนเอง และผู้อื่นอย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ

6. **ด้านเทคโนโลยี** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพรู้ว่าตนเองมีความรู้ทางคอมพิวเตอร์ ก้าวทันเทคโนโลยีต่าง ๆ และสามารถนำความรู้ทางเทคโนโลยีมาใช้ในการปฏิบัติงานได้

7. **ด้านอื่น ๆ** หมายถึง การที่พยาบาลวิชาชีพพบว่าตนเองสามารถแลกเปลี่ยนความรู้ และ ประสบการณ์ในการทำงาน การจัดการความรู้ สามารถทำวิจัยทางการพยาบาลและประดิษฐ์ นวัตกรรม ครอบครัวยุทธให้การสนับสนุนในการทำงานและผู้ร่วมงานทุกคนมีคุณภาพชีวิตดี

พยาบาลวิชาชีพ หมายถึง พยาบาลที่สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร บัณฑิตหรือปริญญาตรีขึ้นไป มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพที่ได้รับการรับรองจากสภาการพยาบาล ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลของรัฐ และมีประสบการณ์การทำงานในวิชาชีพพยาบาลตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

โรงพยาบาลของรัฐ หมายถึง สถานบริการทางสุขภาพที่มีจำนวนเตียงตั้งแต่ 500 เตียงขึ้นไป สังกัดในกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงกลาโหม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีจำนวนรวมทั้งหมด 41 แห่ง

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผู้บริหารทางการพยาบาล สามารถใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาส่งเสริม และสนับสนุน พยาบาลวิชาชีพให้เกิดพลังในการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพ

2. พยาบาลวิชาชีพ สามารถนำข้อมูลจากการวิจัยมาปรับปรุง และพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดความรู้สึกรับรู้ความสำเร็จในวิชาชีพ

ศูนย์วิทยพัชกร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย